

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

K O R R E S P O N D E N T

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 27 LIPCA.

N° 60

ROK 1851.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go

CESARZA WSZECZ ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO

it. d., it. d., it. d.

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła i stanowi:

Art. 1. Dobra Lelewo, z jednej realności złożone, w Gubernji i Powiecie Płockim położone, odłączyć od tegoż powiatu i wcielić do powiatu Pułtuskiego teje Gubernji.

Art. 2. Wykonanie niniejszego postanowienia Kommissjom Rządowym, w czym do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 27 kwietnia (9 maja) 1851 r.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek (podpis.) *Księżę Warszawski.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji Rządowej

Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Jenerał-Lejtnant

(podpisano) *Wikiński.*

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu

(podpisano) *T. Le Brun.*

URZĄDZENIE ZAPROWADZAJĄCE W KRÓLESTWIE POLSKIM GILDYE KUPIECKIE.

(Dokończenie).

Art. 55. Patenta na kupiectwo gildyjne, bez względu na termin ich wydania, mają ważność tylko do każdego 20 grudnia (1 stycznia) następnego roku.

Art. 56. Po wydaniu patentów w terminie normalnym. Kassy Skarbowe układają listę imienną kupeców gildyjnych i takową listę przesyłają najdalej do końca miesiąca lutego, Rządowi Gubernjalnym, i w Warszawie Magistratowi miasta Warszawy.

O udzielonych patentach, po upływie normalnego terminu, Kassy Skarbowe podają dodatkowe listy miesięczne Rządowi Gubernjalnemu i Magistratowi m. Warszawy, w pierwszych dniach piętnastu po upływie miesiąca.

Art. 57. Rządy Gubernjalne i Magistrat miasta Warszawy, w ciągu dni 30 od złożenia sobie list wspomnianych, formują ogólną listę kupców gildyjnych i nadsyłają takową w dwóch exemplarzach wydziałowi celnemu przy Kancelarii Namiestnika Królestwa, dla przesłania jednego z nich Ministrowi Finansów Cesarstwa a zachowania drugiego w aktach; po jednym zaś exemplarzu Kommissjom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Duchownych, tudzież Przychodów i Skarbu.

Podobnie postępować będą Rządy Gubernjalne i Magistrat m. Warszawy z dodatkowymi listami i miesięcznemi.

Kupców zaś, którzy patentów nie wykupili a tém samém handlu dalej prowadzić nie mogą, przez Gazetę Rządową i Dziennik Urzędowy Gubernjalny ogłoszą.

Art. 58. Otrzymujący patenta na kupiectwo gildyjne, tak krajowcy jako też kupecy zagraniczni, winni przedewszystkiém przedstawiać takowe Magistratom miast, w których zamieszkują.

Magistraty wciągają te patenta do osobnej książki i poświadczają na tychże patentach, że były im okazywane.

Art. 59. Kupecy naczelnicy domów handlujących spółkowych, jakoteż wszyscy zagraniczni kupecy zamieszkali, przy okazywaniu uzyskanych patentów w właściwym Magistracie, winni złożyć jeszcze piśmienną deklarację, że nikt oprócz nich, a jeżeli handel jest spółkowy, że nikt oprócz nich i oprócz objawionych a w patenta opatrzonych współników, których wymienić należy, w prowadzonym przez nich domu handlowym niema udziału takiego, któryby stosownie do artykułu 43 pociągał za sobą obowiązek wykupienia oddzielnego patentu.

Art. 60. W przypadku zatracenia patentu w miastach, oprócz Warszawy, należy udać się do Magistratu po stosowne zaświadczenie, a z tém do właściwego Rządu Gubernialnego, w Warszawie zaś wprost do Magistratu, który upoważni Kasę Skarbową do wydania duplikatu patentu zatracającemu, za wniesieniem przez niego $\frac{1}{4}$ części opłaty rocznej za patent przypadającej. Oprócz tego o zatraceniu tém winno nastąpić trzykrotne ogłoszenie w Gaz. Rząd. na koszt zatracającego.

Art. 61. Zwolnienie od opłaty za kupiectwo gildyjne w części lub w całości na rok jeden lub więcej, może mieć miejsce za Najwyższą tylko decyzją na przedstawienie Namiestnika Królestwa.

ODDZIAŁ 2-gi.

O handlujących nie Gildyjnych.

Art. 62. Osoby do kupiectwa gildyjnego nie zapisane, mogą trudnić się, albo handlem żadnych zgół patentów niewymagającym, albo handlem za konsensami z prawa stempowego, lub innych urzędów wynikającymi.

R o z d z i a ł I.

O handlu żadnych zgół patentów i konsensów niewymagającym.

Art. 63. Żadnych zgół patentów i konsensów nie wymaga:

1. Handel płodami surowymi ziemi, bydłem, koźmi, artykułami żywności i wyrobkami wiejskiego przemysłu, tak hurtowy jako też częstkowy na wsiach, bez otwierania jednak oddzielnych ku temu sklepów i innych zakładów kupieckich.

2. Handel témż samemi artykułami, tudzież wszelkiego rodzaju wyrobami Rosyjskiego i Polskiego pochodzenia, w czasie targów i jarmarków w miastach i osadach targowych, gdy sprzedaż następuje nie w sklepie lub innym zakładzie kupieckim.

3. Wywóz tychże samych płodów i wyrobów za granicę, bez żadnego usprawiedliwienia się na Komorach Celnich przez kogo i gdzie płody i wyroby zostały przygotowane.

Uwaga. Tu należy rodzaj handlu znany w Cesarstwie pod nazwą »swobodnaja torgowlja.«

R o z d z i a ł II.

O handlu za konsensami z prawa stempowego lub z innych urzędów krajowych wynikającymi.

Art. 64. Handel w miastach lub po wsiach, do którego Ustawa o wyrobie i sprzedaży wódki, postanowienia Rady Administracyjnej

Królestwa, o możności trudnienia się przez Żydów zarobkami propiacyjnemi, tudzież o sprzedaży mięsa po wsiach, konsensa właściwe przepisuje, nie może być inaczej wykonywany, jak za opatrzeniem się w przepisane konsensa i pod warunkami w tychże Ustawach i postanowieniach zastrzeżonemi.

Uwaga. Tu należą zatrudnienia i czynności handlowe kupcom 3-jej Gildyi w Cesarstwie dozwolone.

Art. 65. Handlujący towarami zagranicznymi za konsensem, według prawa stempowego wydanych i nie zapisany do kupiectwa gildyjnego, sam towarów zagranicznych ani zapisywać, ani na Komorze deklarować nie może, lecz obowiązany jest nabywać one od kupców gildyjnych.

Nabytego towaru od kupca gildyjnego nie może następnie odprzedawać innym handlującym do dalszego handlu, lecz czynności jego ograniczać się winny na sprzedaży tego towaru na bezpośrednie spożycie w swoim sklepie, bez rozwożenia go gdziekolwiek na sprzedaż.

Jeżeli towar zagraniczny nadejdzie do komory celnej, dla kupca 1-jej albo 2-jej Gildyi, który już przestał być kupcem gildyjnym, wolno mu: albo odebrać towar ten za pośrednictwem innego kupca gildyjnego dla rozprzedaży przez siebie, jeżeli sam jest handlującym niegildyjnym, albo winien poruczyć sprzedaż onego kupcowi gildijnemu pośredniczącemu, jeżeli sam zupełnie przestał być handlującym.

O D D Z I A Ł 3-ci.

O kommissantach.

Art. 66. W każdym handlu lub sklepie, którym nie trudni się bezpośrednio sam właściciel albo osoba posiadająca z nim niepodzielny kapitał, winien się znajdować Kommissant.

Kommissantów także utrzymywać mogą kupcy 1-jej i 2-jej Gildyi, albo do prowadzenia całej operacji handlowej, albo do samego kupna kwitowego, albo do samej sprzedaży kwitowej towarów.

Art. 67. Kommissant, jeżeli nie jest kupcem gildyjnym, winien się opatrzyć w patent coroczny i wnieść za niego opłatę do Skarbu po rs. 15 rocznie. Nie potrzebują wszelako opatrzyć się w téż patenta czeladnicy handlowi, buchalterowie i t. p. którzy nie prowadzą handlu w zastępstwie właścicieli, lecz tylko do pomocy w czynnościach handlowych przez nich są używani.

Art. 68. Kommissantem, nie rachując kupca gildyjnego, może zostać albo handlujący według Ustawy stempowej ukonsensowanej, albo ukwalifikowany według postanowienia Namiestnika Królestwa z dnia 11 stycznia 1817 r. czeladnik handlowy.

Art. 69. Cudzoziemiec może być kommissantem wtenczas tylko, jeżeli jest zapisany do zagranicznych kupców zamieszkałych. Działanie zaś jego nie może przechodzić za obręb praw tymże zagranicznym kupcom naznaczonych.

Art. 70. Kommissantem kupca zagranicznego może być tylko kupiec Gildyjny.

Art. 71. Wydawanie patentów kommissantom następować będzie tą samą koleją i przez téż same Władze, jak i patentów kupieckich, bez wymagania atoli okazania jakiegokolwiek kapitału. Formę patentów dla kommissantów, Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu przepisze.

Art. 72. Listę imienną wydanych kommissantom patentów, podobnie jak ta o której mówi artykuł 56 i 57 ułożoną, Rządy Gubernialne i Magistrat miasta Warszawy, przesyłać będą tylko samej Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu.

O D D Z I A Ł 4-ty.

O karaniu wykroczeń przeciwko niniejszemu Urządzeniu.

R o z d z i a ł I.

O karach.

Art. 73. Kto nie mając patentu kupca gildyjnego lub patentu Kommissanta, będzie prowadził handel, na prowadzenie którego według niniejszego urzędnictwa winien i może posiadać patent, ulegnie karze jaka w art. 870 Kodexu Kar jest naznaczoną, za trudnienie się han-

dlem lub przemysłem bez konsensu, t. j. prócz obowiązku uzyskania patentu, karze pieniężnej dwa razy wyższej od opłaty patentowej.

Art. 74. Za prowadzenie handlu 1-jej i 2-jej Gildyi właściwego, tudzież zatrudnienie się czynnościami Kommissanta przez takie osoby, które nie mają kwalifikacji do uzyskania odpowiednich patentów, winni ulegnąć karze pieniężnej, wyrównywającej podwójnej opłacie patentowej i zamknięciu handlu przez nich prowadzonego.

Art. 75. Kto będzie prowadził handel za patentem sfałszowanym, ten oprócz odpowiedzialności wskazanej w art. 1202 Kodexu Kar, za podrobienie aktów i pism, ulegnie karze pieniężnej, wyrównywającej podwójnej opłacie za patent, jaki winien był posiadać i handel jego zamkniętym zostanie.

Art. 76. Jeżeli który z kupców gildyjnych lub Kommissantów po upływie czasu na który patent został wydany, będzie prowadził dalej handel, nie wzięwszy nowego patentu w terminie naznaczonym, ulegnie za spóźnienie karze pieniężnej, równającej się jednej czwartej części rocznej opłaty patentowej i obowiązkowi wykupienia patentu.

Gdyby ostrzeżony przez Władzę właściwą o obowiązku wykupienia patentu i złożenia kary pieniężnej, wykonać tego zaniedbał w ciągu dni ośmiu od daty ostrzeżenia, handel jego zamknięty zostanie aż do wykupienia patentu i zaspokojenia kary za spóźnienie.

Jeżeli zaś mimo zamknięcia handlu, poważy się go prowadzić, będzie uważany jako prowadzący handel bez patentu.

Art. 77. Kto wykupiony patent użyje innej osobie w celu prowadzenia handlu, ten ulegnie karze pieniężnej, podwójnej opłacie patentowej wyrównywającej.

Takieże karze ulegnie prowadzący handel za cudzym patentem, z obowiązkiem prócz tego wykupienia patentu na swoje imię, jeżeli do prowadzenia handlu ma kwalifikację, a jeżeli téj kwalifikacji nie posiada, handel jego zamkniętym zostanie.

Art. 78. Kupiec 2-jej Gildyi, który sprowadził na raz w jednym transporcie lądowym lub wodnym na Komorę Celną więcej towarów nad 15,000 rs. wartości, ulegnie dopłacie różnicy między opłatą patentową pierwszej i drugiej Gildyi zachodzącej, tytułem kary.

Jeżeliby zaś sprowadził w ciągu roku więcej towarów nad wartość 90,000 rs. ulegnie karze pieniężnej wyrównywającej podwójnej opłacie patentowej na kupców 1-jej Gildyi nałożonej.

Art. 79. Kupiec 1-jej i 2-jej Gildyi za podanie przeciwko artykułowi 8, deklaracji Komorze Celnej na towary należące do kupców niegildyjnych, tudzież na towary należące do osób niehandlujących, ulegnie karze pieniężnej wyrównywającej jednorocznej opłacie patentowej którą uiszczą; lub jeżeli od téj opłaty czasowo jest uwolnionym, karze pieniężnej wyrównywającej podwójnej opłacie patentowej, jakaby od niego stosownie do Gildyi należeć mogła.

Art. 80. Kupcy prowadzący domy handlowe spółkowe, którzyby wbrew złożonej deklaracji art. 59 wymaganej, dopuścili do udziału czyli spółki w swoim handlu kogokolwiek mieszkającego w Cesarstwie lub w Królestwie, w patent, podług art. 43 nieopatrzonego, równie i osoba do takiego udziału czyli spółki dopuszczona, ulegną na pierwszy raz karze pieniężnej, wyrównywającej podwójnej opłacie patentowej od nich przysługującej, na drugi raz i dalsze, karze równającej się poczwórnej opłacie patentowej.

Art. 81. Handlujący, któryby przyjął za Kommissanta albo krajowca bez patentu, albo téż cudzoziemca takiego, któryby patentu na kupca gildyjnego nie posiadał, ulegnie karze pieniężnej: na pierwszy raz w ilości rs. 30; na drugi raz i dalszy w ilości rs. 60.

Tymże karom ulegną handlujący, trzymający Kommissantów pod innem nazwiskiem, jakoto pod nazwiskiem subiektów, buchalterów i t. d. dla uniknięcia opłaty patentowej.

R o z d z i a ł II.

Art. 82. Kary pieniężne w niniejszym urzędzeniu oznaczone, wymierzone będą na rzecz Skarbu Królestwa, w drodze prostej administracyjnej.

Art. 83. Rządy Gubernialne wymierzać będą kary w 1-jej Instancji po Guberniach, a w mieście Warszawie Magistrat.

Art. 84. Ukaranemu przez Rząd Gubernialny lub Magistrat m. Warszawy, służyć będzie prawo odwołania się drogą rekursu do Kom. Rząd. Przych. i Skarbu w terminie dni 30, rachując od daty doręczenia decyzji karzącej, kiedy kara przenosi rs. 100, a jeżeli kara nie przenosi rs. 100, drogą łaski do Namiestnika Królewskiego, przez pośrednictwo Kom. Rząd. Przych. i Skarbu.

Art. 85. Od decyzji Kom. Rząd. Przych. i Skarbu w drodze rekursu wydaney, służy odwołanie się do łaski Namiestnika Królestwa.

Art. 86. Celem wymierzenia kar na osoby wykraczające przeciwko niniejszemu urzędzeniu na Komorach Celnich, też Komory wprost od siebie obowiązane są podawać szczegółowo wiadomości Rządowi Gubernialnemu tej Gubernji, w której wykraczający zamieszkują, czy to o sprowadzeniu przez kupca 2-ej Gildyi na Komorę w jednym transporcie więcej towarów nad 15,000 rs. wartości, czy to o sprowadzeniu przez takiego kupca w ciągu roku więcej towarów nad 90,000 rs. wartości; czy też o podaniu przez kupca 1-ej lub 2-ej Gildyi deklaracji na towary należące do kupców niegildyjnych, lub też do innych osób, niemających prawa sprowadzania towarów zagranicznych, czy nareszcie o sprowadzeniu na Komorę z zagranicy towarów przez osoby patentu kupieckiego nieposiadające, gdyby ich ilość wzbudziła podejrzenie, że nie na własną potrzebę zostały sprowadzone.

Art. 87. Zachowują moc obowiązującą wszelkie przepisy o handlu i kupiectwie, tak objęte postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 11 stycznia 1817 r., jako też zawarte w innych Postanowieniach, o ile przez niniejsze Urządzenie zmienione nie zostały.

UPRZĄTANIE NIECZYSTOŚCI z PARYŻA.

Rada municypalna Paryża, w grudniu r. z. zajęła się pytaniem bardzo ważnem, po interesie własności dotyczącem zdrowia publicznego, i można powiedzieć prawie na szczyt cywilizacji francuskiej; chcemy tu mówić o przedmiocie *składow nieczystości*, jedynem może pytaniu, które od trzech wieków stało się bez postępu w praktyce budownictwa paryżkiego, a wszelako władze municypalne zwracają na nie pełną uwagę.

Eksplatacja publicznych składow nieczystości jest dla miasta gałęzią dochodów rocznych. Od pięćdziesięciu lat była ona przedmiotem wielu taks po sobie następujących, które wywoływały czynne współubieganie się z tego względu, że każdy bierze się za chleb tam gdzie go znajduje, i że niema nędzniejszego rzemiosła, nad to, które nie żywi człowieka.

Rzemiosło było tu bardzo zyskowne, i eksploatacja składow nieczystości od 1810 do 1830 r. była źródłem kilku wielkich majątków. Współcześni wspominają między innymi fortunę jednego przedsiębiorcy, równie sławną w przepychu ogrodnictwa jak i jego przemysłu szczególnego. Prawdopodobieństwo tych majątków wyjaśnia się dostatecznie, zważając na cenę *dzierżawy*, która w r. 1806 była 64,000 franków rocznie, a od 75,000 fr. w 1813, 166,000 fr. w 1830, podniosła się w ostatnim czasie do 500,500 fr. rocznie. Dzierżawa ta, zostawiająca bezwątpienia jeszcze jakieś przewyżki korzystne trzymającym takową, skończyła się w dniu 1 stycznia 1851 r.

Eksplatacja składow nieczystości, pomimo tych rezultatów obfitych dla dzierżawców, pozostała daleko w tyle za wszystkimi postępami wieku. Przed piętnastu laty, zarabiała ona jeszcze, przez sąsiedztwo Montfaucon (miejsce składowe), cały cyrkuł wschodni stolicy; teraz ona zasmradza, uboży i wyludnia gminy przyległe lasowi Bondy. Zeby ułatwić zrozumienie tego czytelnikowi, zmuszeni jesteśmy wejść tu w niektóre szczegóły nieprzyjemnego opisu.

Odchody wybierane z kloak, są teraz co noc przewożone do składu w La Villete. Ztamąd machina parowa pędzi materje płynne aż do Bondy, rurą umieszczoną pod brzegiem kanału Oureq; dostają się one w Bondy do kilku kotlin, gdzie są również wrzucane materje stałe, zbierane w składzie La Villete, i sprowadzane statkiem na kanale, w beczkach hermetycznie zamkniętych. Eksploatacja w Bondy zabiera to wszystko; ona przerabia materje stałe na pudret, zcedza materje płynne, i gdy te oddzielone są od urynianu, to jest soli utworzonej z połączenia kwasu urynowego z zasadami, którą w sobie za-

wierają, odprowadza potem innym kanałem do Sekwany, na wysokość Briche.

Niemamy potrzeby nastawać na niezdolne następstwa tej eksploatacji, jakkolwiek byłby punkt, gdzie możnaby ją wyprowadzać.

Pierwsze próby umiejętności, odnoszące się do odkrycia sposobów skutecznych oczyszczania wywiewów, datują się od piętnastu lat. Były one najprzód powolne i trudne. W tych ostatnich czasach tylko zbliżyły się do udania. Wtenczas różni przemysłowcy zażądali od administracji wypuszczenia sobie w całości lub części wyprzątania kloak miasta, podejmując się oczyszczać je z wywiewów przed wybraniem, i oddawać je zaraz relnictwu. Był to, mówiono, dla władzy zarządzającej sposób pozbycia się bezpośrednio okropnych niedogodności, wynikających dla Paryża i jego okolicy, z wyprzątania kloak i eksploatacji składow nieczystości.

Lecz sposoby oczyszczania nie miały jeszcze powagi doświadczenia, i władza municypalna w swoich stałych usiłowaniach ulepszeń, nie mogła nie dawać na los. Była ona nadto nieprzecznie związana przysądzeniem, którego termin był tak blizkim. Jednakże zwróciła ona najściślej uwagę na próby robione przez naukę chemiczną, nieprzestawała badać ulepszeń, jakie od tego momentu mogła wprowadzić do służby czyszczenia kloak, i podała je radzie municypalnej, przed upływem trwającego kontraktu dzierżawy.

Projekta prefekta policji, szczególniej obowiązowanego rozbierać to pytanie, dążyły do zupełnego zmienienia dotychczasowej służby; były one tej treści:

1. Zrzec się wszelkiego rodzaju wydzierżawiania materji zawartych w dołach kloakowych miasta Paryża;

2. Zostawić te materje do wolnego rozrządzenia właścicieli domów, z kąd one są wydobywane, pod obowiązkiem stosowania się do urzędzeń w tym względzie postanowionych.

3. Pozwolić odprowadzania wozami i kanałami materji płynnych oczyszczonych, pod obowiązkiem płacenia miastu pewnej należitości;

4. Dozwolić przewozu do miejsc wyznaczonych za Paryżem, materji stałych, które tam będą ostatecznie oczyszczane, w miarę ich przybywania;

5. Co zaś do materji nie zużytkowanych, bądź przez właścicieli, bądź przez przedsiębiorców, te byłyby odprowadzane sposobami zwyczajnymi do miejsca składowego nieczystości w Bondy, gdzie zostałyby własnością miasta.

Zamiast 500,000 fr. które miasto pobiera teraz z eksploatacji składow nieczystości, taksa należitości projektowana przez prefekta policji, nieprzyniosłaby więcej jak 292,000 fr. rocznie. Z drugiej strony, nowy sposób wymagałby nadzoru czynniejszego i nieustannego jak tego nigdy nie było, a następnie nieodzownego powiększenia liczby inspektorów i agentów służby zdrowia.

Rada municypalna uznała najprzód, że sposób dotychczasowego uprzątania kloak, ma tę niedogodność iż naraża zdrowie, godzi na własność ruchomą i nieruchomą, przez wywidywanie się gazu jadowitego, miesza spokojność mieszkańców przez hałas i liczbę wozów, oraz psuje drogę ciężarem ładunku. Rada więc osądziła że nie należy jej ociągać się dłużej, przed doświadczeniem tak nakazując wymaganiem przez interes ogólny, któremu postęp umiejętności obiecuje może powodzenie zupełne i stanowcze. Nadto, zapewniła się ona, że ta próba w danym czasie może ulżyć własności gruntowej w części kosztów wyprzątania, jakie dziś ponosi. Niepewność rzeczywistej wartości materji dobowanych z dołów a zamienionych na gnoj, niepozwałała jej odtąd zgodzić się na opuszczenie projektowane przez prefekta policji. Upoważniła ona przynajmniej do oddania w zarząd tymczasowy eksploatacji składow nieczystości od 1 stycznia r. b., zachowując tym sposobem roztrąpienie pytanie przyszłości co do dochodów miasta, zalecając oraz władzy zarządzającej wspierać współubieganie się w nauce sposobów oczyszczania i eksploatacji odchodów, dla zapobieżenia monopolowi niektórych chciwych przemysłowców.

Na propozycję p. Gallis sprawozdawcy, Rada municypalna naradzie odbytej jednomyślnością głosów, powzięła postanowienie następujące:

»Pan prefekt depart. Sekwany, upoważniony jest zaopatrzyć według przepisów służbę składów nieczystości w Bondy, poczynawszy od 1 stycznia r. b., i z objęciem w posiadanie miejsc, stosując się do warunków kontraktu wpływającego w dniu 31 grudnia.

»Sprowadzanie drogą i kanałami materji płynnych, zupełnie oczyszczonych, pozwala się tymczasowo sposobem próby właścicielom i uprzączaczom, którzy je zabierają, za opłatą kassie miejskiej, od każdego wyprzątania, summy równej tyle razy 1 fr. 25 c. (zł. 2); ile będzie metrów sześciennych wszelkiego rodzaju materji wydobytych z dołu.

»Rada wzywa pp. prefektów dep. Sekwany i policji, o porozumieniu się względem środków, jakie przedsięwziąć potrzeba dla sprawnego odchowu, ażeby wzbudzić postęp w tych sposobach oczyszczania, i przyjsz do zmniejszenia kosztów wyprzątania.

»Prosi p. prefekta policji o dalsze badanie ulepszeń potrzebnych do wprowadzenia, bądź w postępowaniu oczyszczania, bądź w budowie i użyciu recipiensów (fioli do robót chemicznych), o wspieranie współubiegania się w wykonywaniu eksploatacji przemysłu uprzątania, odchodów, ażeby wzbudzić postęp w tych sposobach oczyszczania, i przyjsz do zmniejszenia kosztów wyprzątania.

»Wzywa także o staranie się nowego uporządkowania składów materji ostatecznie oczyszczonych, w ten sposób, ażeby uprościć formalności dopełniać się winne, dla otrzymania upoważnień potrzebnych do tworzenia tych zakładów, teraz pomieszczonych w pierwszej klasie zakładów niezdrowych.

»I nakoniec, do przedsięwzięcia wszelkich środków celem zapobieżenia monopolowi na korzyść kilku przedsiębiorców.

Nie możemy jak tylko winszować Radzie municypalnej myśli prawdziwie filantropijnej i światłej, która natchnęła tę radę. Władza administracyjna niezadługo będzie w stanie wymierzyć sprawiedliwość, przynajmniej w części, na skargi tak żywe i tak prawne gminy Bondy oraz gmin jej przyległych; usunie także stopniowo przyczyny wyziewów smrodliwych, codziennie dokuczających ludności Paryża, i nabędzie łącznie z Radą municypalną nowych praw do dobrej popularności, polegającej na wdzięczności wszystkich.

(Journal des Débats) Armand Bertin.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Siewernaja Pczela podaje na dowód czynności na jarmarkach rossyjskich, przywozy i sprzedaż towarów. Bierze rok 1849, w którym licząc okrągłemi cyframi, przywieziono i sprzedano towarów, na jarmarku:

	PRZYWIEZIONO. za rub. sr.	PRZEDANO. za rub. sr.
1. Nizogrodzkim	55,500,000	45,500,000
2. Irbitckim	32,500,000	25,700,000
3. Charkow. Kreszezeńskim	12,000,000	6,800,000
4. Romensko Ilińskim	10,700,000	6,400,000
5. Korennoi	6,700,000	2,800,000
6. Uriupunskim	5,400,000	3,300,600
7. Charkowsko Uspenskim	5,300,000	1,200,000
8. Krolewieckim	4,400,000	2,100,000
9. Romensk. Maslinskim	4,000,000	1,000,000
10. Charkow. Pokrowskim	3,700,000	1,400,000
11. Rostowskim (w guberni Jarosławskiej)	3,600,000	2,900,000
12. Romensk. Woznesenskim	3,100,000	1,100,000
13. Sumskim	2,600,000	1,000,000
14. Symbirskim	2,200,000	500,000
15. Wesołowski	1,500,000	1,000,000
16. Mielnińskim	1,300,000	900,000
17. Zelwińskim	1,400,000	1,000,000
18. Bugulmińskim	1,300,000	1,000,000
19. Tiumeńskim	1,100,000	600,000
20. Lebediańsko Pokrowskim	1,100,000	600,000
21. Kijowskim	1,000,000	500,000

Na wszystkich innych jarmarkach summa przywozu nie dochodziła miliona.

Z B O Ź E.

Gdańsk 20 lipca. Na dzisiejszym targu znów było cicho, gdyż sprzedano tylko duże partie pszenicy, 30 łasz. dobrej Polskiej 131 funt. po 416 guld. i 5 łasztów bużnej ze szpichlerza 128 funtowej po 375 guld. Wszelkie inne zboże na sprzedaż wystawione, pozostało, gdyż nie chciano się zgodzić na ceny zanadto obniżone. Wczoraj i one-gdaj deszcz lał ogromny.

Londyn 18 lipca. Dowozy angielskiej pszenicy w tym tygodniu były małe, a zagranicznej bardzo umiarkowane; kupców więcej poja-wiło się na targu i zagraniczna pszenica dość była pokupna, jednakże do znacznych obrotów nie przyszło. W cenach nie zaszła żadna zmia-na. Owies podrożał cokolwiek. Londyńskie ceny przeciętne: Pszeni-ca 45 sz. kwarter (zł. 37 gr. 15 korzec); Jęczmień 25 sz. (zł. 20 gr. 25 kor.), owies 21 sz. (zł. 17 gr. 15 kor.); żyto 28 sz. (zł. 23 gr. 10 kor.), groch 30 sz. 7 pens. (zł. 25 gr. 16 kor.). Dowieziono z zagra-nicy w tym tygodniu: Pszenicy, ze stałego ładu 8660 kw., jęczmienia 5,550, owsa 17,140 kw., maki 2,290 worów, 5,320 fas.

KURS GIEŁDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 24 lipca 1851 roku.

P A P I E R Y.

	żądają	placą.
Rossyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%	—	—
Rossyjsko-Angielska Pożyczka 5%	111 3/4	111 1/4
Polskie Obligacje Skarbu 4%	83 1/4	83
„ Listy Zastawne	95 1/2	94 3/4
„ Listy Zastawne nowe.	95 1/2	95
„ Obligacje Udziałowe	143 1/2	—
„ Obligacje 500 złotych.	84 3/4	84 1/2
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5%	97	96 1/2
lit. B. 200 „	19 3/4	19 1/2

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 25 lipca 1851 roku.

1. WEXLE.

		ŻĄDAJĄ	DAJĄ
		R. sr. kop.	R. sr. kop.
Berlin 100 talarów	2 M.	94 — 80 —	94 — 50 —
Gdańsk 100 talarów	2 M.	94 — 50 —	— — —
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	142 50 —	142 20 —
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6 — 33 1/2 —	6 — 32 —
Lipsk 100 talarów	2 M.	— — —	— — —
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	— — —	99 — —
Petersburg ditto.	1 M.	— — —	— — —
Paryż 300 franków	2 M.	76 — 50 —	— — —
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	83 — 70 —	— — —
Wrocław 100 talarów	2 M.	— — —	— — —

2. MONETY.

Imperjały	— — —	5 — 16 1/2
Holender. dukaty nowe	— — —	3 — —
ditto stare ważne	— — —	— — —
Frydrychsdory Pruskie	— — —	— — —
Rossyjskie assygnaty	— — —	— — —
Austrjackie bilety bankowe za 150 fl.	— — —	— — —

3. P A P I E R Y.

Oblig. Skarbowe za 100 rs.	— — —	— — —
„ „ 4% rs.	— — —	85 — 23 —
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup.	— — —	— — —
„ „ nowe za 100	15 — 15 —	15 — 10 —
Obligacje udziałowe na 300 złp.	— — —	— — —
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	— — —	80 — —
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 złp.	— — —	18 — 60 —
Serje wylosow. lit. na — złp.	— — —	— — —
Dowody Kom. Certyf. Likw. złp. 100	3 — 75 —	3 — 45 —

Wartość kuponu kop. 5 1/2